

YÜKSEK RİSKLİ GEBELERİN YATAK İSTİRAHATINI ALGILAMALARI

Ümran YEŞİLTEPE OSKAY -Nevin HOTUN ŞAHİN
I.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu-İstanbul

Yüksek riskli gebelere evde yada hastanede yatak istirahati sıklıkla uygulanan tedavi yöntemidir. Yatak istirahatinin yüksek riskli gebelere yararları yanında bazı fiziksel ve psikososyal olumsuz etkileri de vardır ve bu etkiler aktivite kısıtlamasının derecesiyle yakından ilgilidir.

Yatak istirahatindeki gebelerde sıklıkla güçsüzlük ve uyku düzeninde değişiklikler görülmektedir. Bunun yanı sıra uzun süreli antepartum hospitalizasyon sonunda çeşitli stresörler ortaya çıkmaktadır. Durumsal, çevresel ve ailesel stresörler olmak üzere üç grupta toplanan bu stresörler yatak istirahatindeki gebeyi psikososyal yönden oldukça etkilemekte, bazı emosyonel, sosyal ve fiziksel stres belirtilerinin ortaya çıkmasına yol açmaktadır.

Çalışmamız, uzun süreli yatak istirahati yapan gebelerin bu dönemdeki deneyimlerini, düşüncelerini ve sorunlarını öğrenerek bakımın kalitesini artırmak amacıyla planlanmıştır.

Çalışmamız Ocak- Nisan 1999 tarihleri arasında "Derinlemesine Görüşme Tekniği" yöntemi kullanılarak yapılmış ve çalışmamızın evrenini I.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Kadın Doğum Kliniğinde yatan, en az 7 gün yatak istirahati yapmış 10 yüksek riskli gebe oluşturmuştur.

Çalışmamız sırasında yatak istirahatindeki gebelerle kendi odalarında yaklaşık 1-2 saat görüşülmüş ve görüşme sırasında gebelerle daha rahat iletişim kurabilmek için kendilerinden izin alınarak teyp kaydı yapılmıştır. Bu kayıtlar daha sonra yazıya dökülmüştür.

Görüşme sırasında gebelere hasta tanılama formu ve yatak istirahati değerlendirme formu içeren bir anket uygulanmıştır.

Görüşme yaptığımız gebelerden, başından itibaren gebeliklerini anlatmaları istenmiştir. Görüşmelerde elde edilen veriler doğrultusunda durumsal, çevresel ve fiziksel stresörler ortaya çıkmış ve bu stresörlere bağlı olarak yatak istirahati deneyimleyen gebelerde literatürle paralellik gösteren emosyonel, sosyal ve fiziksel pek çok sorunun yaşandığı kendi ifadeleriyle belirlenmiştir.

Bulgular literatür ışığında tartışılmıştır.